

[Jytte Andersen]

de, for velfærd, for tryghed. Det er jo argumenter, som jeg erindrer mig at regeringspartierne fremførte i formiddagens debat.

Der er tre partier, der på denne baggrund har stemt 50 mio. kr. ind på finansloven, og der er også knyttet et krav til de 50 mio. kr., nemlig at der skal træde en voksenuddannelsesreform i kraft den 1. august 1988. Vi har så fremlagt tre forskellige bud på, hvordan vi mener de 50 mio. kr. skal udmøntes i lovgivning, men det er et udtryk for, at vi mener, at skåltalernes tid er forbi, og at det faktisk er vigtigt at komme i gang. Vi erkender alle og vi er enige om nødvendigheden af en reform af denne karakter.

Det er tre forskellige bud, men jeg vil i hvert fald på Socialdemokratiets vegne glæde mig over, at der er enighed om hovedprincipperne fra de tre partiers side. Dertil kan skeptikerne selvfølgelig sige: Jamen det har I været efterhånden i mange år, men så er svaret faktisk, at det er første gang, at de tre partier er blevet enige om at få 50 mio. kr. stemt ind på finansloven, og dermed står vi faktisk over for en bunden opgave.

Jeg tror ikke, at de tre partier, hvis det kikker med at få udmøntet en lovgivning, kan få nåde hos nogen, hvis denne sag falder på gulvet; men det gør den heller ikke.

Hvad er det så, flertallet er enige med hinanden om? Ja, det er for det første, at man skal have en uddannelsesorlov, som skal kunne strække sig til indtil 2 år.

For det andet at loven skal sikre deltagerne løn under uddannelse; for de lavtlønnedes vedkommende vil løngodtgørelsen i de tre forslag betyde, at de lavtlønnede bliver dækket fuldt ind og undgår en løntilbagegang.

For det tredje at reformen skal rette sig mod dem, der kun har en meget kort almen og faglig uddannelse, og mod dem uden uddannelse.

For det fjerde at den enkelte skal have mulighed for selv at vælge sin uddannelse – om den er almen eller erhvervs kvalificerende eller måske blandt helt nye uddannelses tilbud og -kombinationer.

For det femte at man efter endt uddannelse har ret til at vende tilbage til sin arbejdsplads igen.

Vi er også enige om, for det sjette, at det er nødvendigt at gå nye og mere målrettede veje i oplysningsarbejdet.

Og for det syvende er vi enige om, at vi også skal have udviklet nogle nye tværgående traditionelle tilbud, og derfor er det naturligvis nødvendigt med fortsat udviklings-, forsøgs- og forskningsarbejde, som er så glimrende igangsat igennem 10-punktsprogrammet.

Det er det, vi er enige om, uanset om regeringen kan lide det eller ej.

Naturligvis er der så også punkter, hvor vi har afvigende opfattelser, men vi mener i Socialdemokratiet, at de uenigheder er til at overvinde, hvis vi alle firer lidt.

De kommende ugers udvalgsarbejde skal sikre, at betalt frihed til uddannelse ikke falder på gulvet. Socialdemokratiet vil gerne give tilsagn om, at vi i hvert tilfælde vil gøre vores yderste til, at vi når et perspektivrigt resultat.

Det kan næppe komme bag på nogen, at jeg på Socialdemokratiets vegne vil anbefale det socialdemokratiske forslag som udgangspunkt for forhandlingerne. Det vil jeg, fordi det meget klart præciserer, at der er tale om en kvalificering både i forhold til arbejdslivet, dagliglivet, samfundslivet og den personlige udvikling. Det præciserer personkredsen, som er bredere end i vores tidligere forslag, det præciserer retten til fravær, retten til at vende tilbage til jobbet, uddannelsesgodtgørelsens niveau, den administrative styring, og så har vi også et konkret forslag til, hvordan vi kan komme i gang med ordningen.

De forskelle, der er imellem de tre forslag, der ligger på bordet, vil jeg knytte nogle kommentarer til, både af hensyn til de kommende politiske forhandlinger og for, at undervisningsministeren og arbejdsministeren måske kan slå ørerne en lille smule ud.

SF lægger op til fuld lønkomensation, og det synes vi i Socialdemokratiet er meget ambitiøst. Det er nok lidt ude af trit med de økonomiske og politiske muligheder. SF lægger også op til – meget overraskende, synes jeg – et forskelligt løngodtgørelsesniveau til de ledige, afhængigt af, hvad det er for en uddannelse, man vælger sig, og det synes vi egentlig er en ejendommelig forskelsbehandling.

SF lægger op til kollektive kurser, og det finder vi er en spændende idé. Der er for os ingen tvivl om, at arbejdspladstilnyttede deltagerstyrede kurser vil være en vej frem. Det viser AOF's værdifulde undersøgelser, som er kommet her for nogle måneder siden, og som klart